

Hormonski poremećaji

Monogeniski dijabetes

Vodič za pacijente

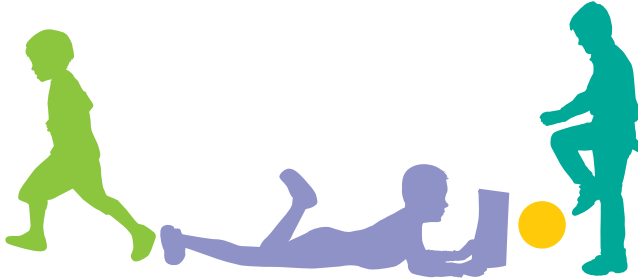
Lak nivo čitljivosti

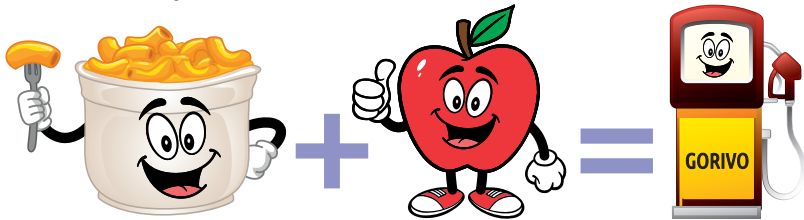
Zdravo!

Danas ćemo ti pričati o **monogenskom dijabetesu**.
Možda ti ovaj naziv zvuči pomalo komplikovano, ali ne brini!
Objasnićemo ti šta to znači, zašto nastaje i kako se leči.

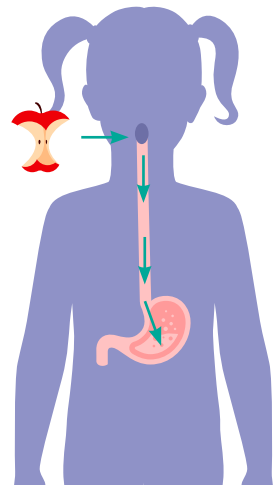
Hajde za početak da malo pričamo o tvom telu...

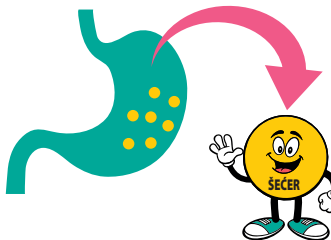

Za trčanje, igranje i učenje, tvom telu je potrebna posebna vrsta goriva.
Ovo gorivo dolazi iz različitih vrsta hrane koju jedeš — od testenine do jabuka.

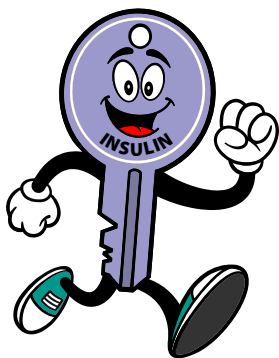
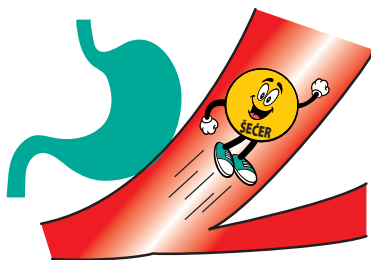
Kada jedeš, hrana putuje u tvoj želudac.

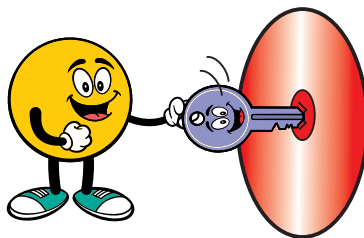
U tvom želudcu, hrana koju jedeš razlaže se na još manje delove, poput masti i šećera. Šećer je glavno gorivo koje tvoje telo koristi.

Nakon što šećer napusti tvoj želudac, on ulazi u tvoju krv. Šećer zatim putuje po tvom telu kako bi nahranio sve njegove delove, poput pluća, srca i mišića.

Ali, da bi šećer ušao u sva ova mesta, prvo mu je potreban ključ.

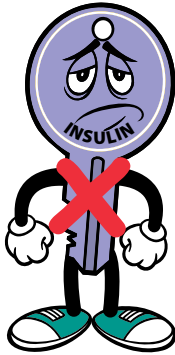
Ključ koji je potreban šećeru naziva se insulin. Insulin ti pomaže tako što otključava sva vrata, tako da šećer može da uđe i nahrani svaki deo tvoga tela.

Šta je monogeniski dijabetes?

Obično je tvoje telo veoma prijateljski nastrojeno prema insulinu. Ono dozvoljava insulinu da otvori sva vrata u telu, kako bi šećer mogao da uđe.

Ali kada imaš monogeniski dijabetes, tvoje telo ne može da proizvodi insulin. Ovo znači da šećer ne može da uđe unutra. Potrebno ti je nešto što će zameniti tvoj insulin ili „probuditi“ tvoje telo koje ga ne proizvodi.

U nekim slučajevima, tvoje telo nikad neće proizvoditi insulin i tada imaš dijabetes još od kada si beba – to se zove neonatalni dijabetes.

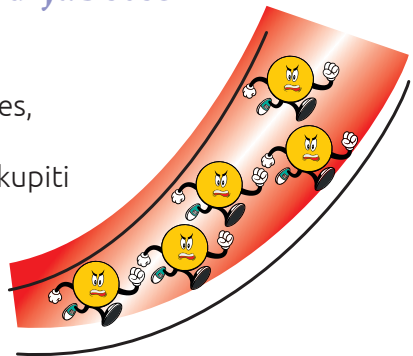
Ponekad, tvoje telo prestane da proizvodi insulin kasnije, kada porasteš, a to se zove adultni oblik dijabetesa kod mladih (Maturity-onset diabetes of the young - MODY).

Zašto je monogeniski dijabetes opasan za mene?

Kada imaš monogeniski dijabetes, tvoje telo više ne koristi šećer. Uskoro će se previše šećera nakupiti u tvojoj krvi.

Previše šećera u krvi može da izazove:

- Izraženu žeđ
- Učestalo mokrenje
- Gubitak vode iz tela
- Nakupljanje toksina u organizmu koji mogu ozbiljno da ti naškode.

Kako se leči?

Da bi se izbegle sve neprijatnosti koje mogu da nastanu, tvoji lekari će ti dati terapiju. To mogu biti tablete ili insulin.

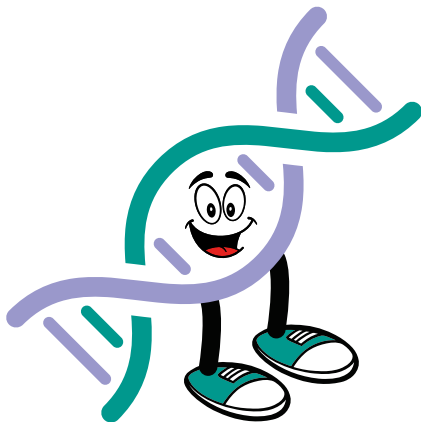
Insulin se daje u malim količinama putem injekcije. Osetićeš mali ubod, ali to neće mnogo boleti! Injekcija može izgledati zabavno, kao olovka, i dolazi u različitim bojama.

Moraćeš da uzimaš svoj lek svakog dana, više puta dnevno.

Zašto nastaje monogeniski dijabetes?

Lekari su kao detektivi. Tragaju za dokazima kako bi rešili misteriju zašto deca dobijaju monogeniski dijabetes. Oni će u tvojoj krvi tražiti genetske tragove. Genetika je nauka koja proučava kako se osobine prenose sa roditelja na decu. Ponekad se te osobine „pokvare“ dok se prenose, i upravo to može dovesti do nastanka monogeniskog dijabetesa.

Čestitamo!

Sada znaš o monogenskom dijabetesu, zašto se javlja i kako se leči. Ako neke informacije iz ove brošure nisu bile razumljive, nemoj da se stidiš da pitaš svog lekara ili drugo ljubazno osoblje u bolnici. Oni će ti vrlo rado odgovoriti na ova ili bilo koja druga pitanja koja imaš.

Monogeniski dijabetes

(Jul 2021)

Ova brošura je deo serije **Hormonski poremećaji**.

Takođe su dostupne sledeće brošure:

Nedostatak hormona rasta
Pubertet i dete sa nedostatkom hormona rasta
Prevremeni pubertet
Hitne informacije za decu sa nedostatkom kortizola i hormona rasta i onu koja doživljavaju ponavljane hipoglikemije
Kongenitalna adrenalna hiperplazija
Nedostatak hormona rasta kod mladih odraslih
Konstucionalno (porodično) usporen rast sa kasnim pubertetom
Nedostatak više hormona hipofize
Kraniofaringeom
Intrauterini zastoj u rastu ili Dete rođeno malo za gestacijsko doba
Hipertiroidizam
Hipotiroidizam
Dijabetes tipa 2 i gojaznost
Dijabetes insipidus

The development of these leaflets was funded (as a service to medicine) by Merck. They are based on the original booklets series devised by the UK Child Growth Foundation and the BSPED, and the previous adaptations for easy and average readability levels by ESPE.

Ovu brošuru prevela je dr Maja Janičijević, pregledao dr Dimitrije Cvetković, a odobrena je od strane Udruženja za pedijatrijsku endokrinologiju Srbije (Serbian Paediatric Endocrine Society - SPES).

MERCK

